

# سری در پرتو احسان

ویژه سرباران

این کتاب به صورتی تنظیم شده است که به فتوای مراجع معظم تقلید صحیح باشد و همه مکلفان بتوانند وظیفه خود را بشناسند و بر اساس آن عمل کنند.

ن و نام پیداوار: زندگی خبر تو نور احکام امروزہ سیرمازانی، کوششی و تنظیم صادق زینی لشکرجانی!

شخصیات: سر: آغا: (166)

شخصیات: ڈاکٹری: (174) جس: (175) 2: (176)

تاریخ: ۱۳۹۸-۰۹-۰۱

موضوع : عربوں کی فتنہ

موضوع: اسلامیوں کی زندگی

Islamic literature -- handbooks, manuals, etc. : موسوعة

موضوع : جہاد و تقیہ  
Ijtihad and taqlid :

شماره افزوده فلاح زده محمدحسین ۱۳۴۸ - شماره  
شماره افزوده Adeli, Mohammad Hossein

رد سنی کنگرد: ۱۶۹۸/۱۳۶۷ ق. ر. س. بزرگس

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۴۰۳۵۳

صادق زینى لشکاجانى

استاد محمد حسین فلاح زاده

## اقتشارات زینى

قم - مشعر

اول ۱۳۹۷ (ویراست هفدهم - ۱۳۹۷)

صادق انصاری

۵۰۰ نسخه

9VA-9FP-2VAF-PP-P

۸۰۰ تومان

## کوشش و تنظیم

زیر نظر

ناشر

چاپ و صحافی

توثیق چاپ

صفحه آرایی

تیراڑ

شاہک

٩٥٩

کلیه حقوق مادی و معنوی برای ناشر محفوظ می باشد.

انتشارات زینتی: ۳۸۸۲۹۰۹۷، ۲۵، همراہ ۹۱۳۲۵۱۷۳۴۶

Email: [rasz.1481@gmail.com](mailto:rasz.1481@gmail.com)

تقدیم :

به شهید اول، که در راه اندیشه های بلند فقهی به شهادت رسید و بدارش کشیدند،  
سنگسارش کردند و در نهایت راه اش را سوزاندند! تا مزاری هم برای او باقی  
نماند.

به عالمان گمنامی که در طول تاریخ، فقهاء محمد صلی الله علیه و آله را با ایثار جان خود  
به دست ما رساندند .

به کسانی که در راه تبلیغ احکام شرعی دشواری های گوناگونی را تحمل و در این  
راه به شهادت رسیدند .

به طلاب و روحانیون رزمنده، مبلغین گمنامی که با خون خود احکام الهی را در  
لحظه لحظه دفاع مقدس ترویج کردند.

و به تمام پدران و مادرانی که چنین فرزندانی را پرورش دادند، برای همه آنان از  
خدای بی همتا بالاترین پاداش را آرزو مندیم .

| فهرست کتاب زندگی در پرتو نور احکام ویرج سرپازان | صفحه درس | شماره cd درس ها | مدت زمان : دقیقه |
|-------------------------------------------------|----------|-----------------|------------------|
| ■ مقدمه استاد محمد حسین فلاح زاده               | ۹        |                 |                  |
| ■ ابتدای سخن                                    | ۱۱       |                 |                  |
| ■ درس ۱: تقلید                                  | ۱۲       | ۱ CD درس ۱      | ۴:۵۸             |
| ■ ولایت فقیه و رهبری                            | ۱۴       |                 |                  |
| ■ درس ۲: مطهرات                                 | ۱۷       | ۱ CD درس ۲      | ۶:۲۵             |
| ■ درس ۳: نجاسات و نجس شدن چیزهای پاک            | ۲۰       | ۱ CD درس ۳      | ۸:۲۸             |
| ■ درس ۴: تطهیر لباس، پارچه، فرش و غیره          | ۲۳       | ۱ CD درس ۴      | ۴:۰۶             |
| ■ درس ۵: تطهیر بدن و ظروف                       | ۲۵       | ۱ CD درس ۵      | ۲:۱۷             |
| ■ درس ۶: تطهیر زمین و اشیاء دیگر                | ۲۶       | ۱ CD درس ۶      | ۲:۲۰             |
| ■ درس ۷: وضو                                    | ۲۷       | ۱ CD درس ۷      | ۱:۱۹             |
| ■ درس ۸: شستن دست و صورت                        | ۲۸       | ۱ CD درس ۸      | ۱:۳۳             |
| ■ درس ۹: شستن بدن ها                            | ۲۹       | ۱ CD درس ۹      | ۱:۳۷             |
| ■ درس ۱۰: مسح سر و پاها                         | ۳۰       | ۱ CD درس ۱۰     | ۲:۵۰             |
| ■ درس ۱۱: شرایط وضو                             | ۳۳       | ۱ CD درس ۱۱     | ۶:۱۱             |
| ■ درس ۱۲: وضوی ارقمائی                          | ۳۵       | ۱ CD درس ۱۲     | ۱:۳۰             |
| ■ درس ۱۳: حییره - وضوی حییره                    | ۳۶       | ۱ CD درس ۱۳     | ۶:۲۷             |
| ■ درس ۱۴: مبطلات وضو                            | ۳۸       | ۱ CD درس ۱۴     | ۰:۴۰             |
| ■ درس ۱۵: انواع غسل                             | ۳۹       | ۱ CD درس ۱۵     | ۱:۱۲             |
| ■ درس ۱۶: چگونگی غسل ترتیبی                     | ۴۰       | ۱ CD درس ۱۶     | ۱:۲۱             |
| ■ درس ۱۷: نیت غسل و شستن سر گردن                | ۴۱       | ۱ CD درس ۱۷     | ۱:۳۳             |
| ■ درس ۱۸: شستن بدن                              | ۴۲       | ۱ CD درس ۱۸     | ۱:۳۵             |
| ■ درس ۱۹: غسل ارقمائی                           | ۴۳       | ۱ CD درس ۱۹     | ۰:۵۹             |
| ■ درس ۲۰: شکایات غسل                            | ۴۴       | ۱ CD درس ۲۰     | ۱:۰۰             |
| ■ درس ۲۱: تیمم و موارد جواز آن                  | ۴۵       | ۱ CD درس ۲۱     | ۳:۵۱             |
| ■ درس ۲۲: مسائل تیمم                            | ۴۷       | ۱ CD درس ۲۲     | ۲:۳۰             |
| ■ درس ۲۳: نماز                                  | ۴۹       | ۲ CD درس ۲۳     | ۱:۵۲             |
| ■ درس ۲۴: احکام طهارت ظاهری                     | ۵۰       | ۲ CD درس ۲۴     | ۲:۲۶             |
| ■ درس ۲۵: وقت نماز                              | ۵۱       | ۲ CD درس ۲۵     | ۲:۴۷             |

| فهرست کتاب زندگی در پرتو نور احکام ویژه سربازان | صفحه درس | شماره cd درس ها | مدت زمان : دقیقه |
|-------------------------------------------------|----------|-----------------|------------------|
| ■ درس ۲۶ : قبله                                 | ۵۳       | CD ۲ درس ۳۱     | ۳:۳۷             |
| ■ درس ۲۷ : مکان نمازگزار                        | ۵۵       | CD ۲ درس ۳۲     | ۳:۳۵             |
| ■ درس ۲۸ : واجبات نماز                          | ۵۷       | CD ۲ درس ۳۵     | ۱:۱۶             |
| ■ درس ۲۹ : نیت و قیام                           | ۵۸       | CD ۲ درس ۳۶     | ۱:۳۰             |
| ■ درس ۳۰ : قرائت                                | ۶۰       | CD ۲ درس ۳۷     | ۵:۱۹             |
| ■ درس ۳۱ : رکوع                                 | ۶۲       | CD ۲ درس ۳۸     | ۱:۳۵             |
| ■ درس ۳۲ : سجده                                 | ۶۳       | CD ۲ درس ۳۹     | ۵:۳۲             |
| ■ درس ۳۳ : تشهد و سلام                          | ۶۶       | CD ۲ درس ۴۰     | ۱:۳۹             |
| ■ درس ۳۴ : ترتیب و موالات                       | ۶۷       | CD ۲ درس ۴۱     | ۱:۳۵             |
| ■ درس ۳۵ : قنوت و تعقیبات                       | ۶۸       | CD ۲ درس ۴۲     | ۱:۳۵             |
| ■ درس ۳۶ : سجده سهو                             | ۶۹       | CD ۲ درس ۴۳     | ۱:۳۴             |
| ■ درس ۳۷ : مبطلات نماز                          | ۷۰       | CD ۲ درس ۴۴     | ۵:۴۸             |
| ■ درس ۳۸ : نماز قضا                             | ۷۲       | CD ۳ درس ۴۶     | ۱:۳۰             |
| ■ درس ۳۹ : نماز جماعت                           | ۷۴       | CD ۲ درس ۴۷     | ۴:۵۸             |
| ■ شرایط نماز جماعت                              | ۷۶       | CD ۲ درس ۴۸     | ۶:۲۵             |
| ■ درس ۴۰ : پیوستن به نماز جماعت                 | ۷۸       | CD ۳ درس ۴۹     | ۸:۲۸             |
| ■ درس ۴۱ : نماز جمعه                            | ۸۰       | CD ۳ درس ۵۰     | ۳:۰۶             |
| ■ درس ۴۲ : نماز آیات                            | ۸۲       | CD ۳ درس ۵۲     | ۲:۲۰             |
| ■ درس ۴۳ : نماز مسافر                           | ۸۴       | CD ۳ درس ۵۳     | ۱:۱۹             |
| ■ درس ۴۴ : پوشش نمازگزار                        | ۸۸       | CD ۳ درس ۵۴     | ۴:۵۸             |
| ■ درس ۴۵ : احکام نگاه و پوشش                    | ۹۰       | CD ۲ درس ۵۸     | ۳:۲۰             |
| ■ درس ۴۶ : احکام نگاه کردن                      | ۹۲       | CD ۲ درس ۵۹     | ۵:۵۷             |
| ■ درس ۴۷ : محرم و نامحرم                        | ۹۴       | CD ۲ درس ۶۹     | ۱:۵۳             |
| ■ درس ۴۸ : روزه                                 | ۹۵       | CD ۴ درس ۶۳     | ۲:۳۱             |
| ■ درس ۴۹ : نیت روزه                             | ۹۷       | CD ۴ درس ۶۴     | ۰:۰۰             |
| ■ درس ۵۰ : مبطلات روزه                          | ۹۹       | CD ۴ درس ۶۵     | ۷:۱۵             |
| ■ درس ۵۱ : فضا و کفاره روزه                     | ۱۰۲      | CD ۴ درس ۶۶     | ۶:۰۷             |
| ■ درس ۵۲ : زکات فطره                            | ۱۰۵      | CD ۴ درس ۶۷     | ۰:۵۸             |

| فهرست کتاب زندگی در پرتو نور احکام ویژه سربازان | صفحه درس | شماره cd درس‌ها   | مدت زمان : دقیقه |
|-------------------------------------------------|----------|-------------------|------------------|
| درس ۵۳ : اهمیت خمس                              | ۱۰۶      | CD ۲ درس ۷۲       | ۳:۵۰             |
| درس ۵۴ : موارد خمس                              | ۱۰۷      | CD ۲ درس ۷۳       | ۷:۲۷             |
| درس ۵۵ : مصرف خمس                               | ۱۱۰      | CD ۳ درس ۷۴       | ۱:۰۶             |
| درس ۵۶ : امر به معروف و نهی از منکر             | ۱۱۱      | CD ۲ درس ۷۶       | ۱۲:۰۱            |
| درس ۵۷ : جهاد و دفاع                            | ۱۱۳      | CD ۲ درس ۷۷       | ۳:۱۵             |
| درس ۵۸ : خرید و فروش                            | ۱۱۵      | CD ۵ درس ۷۸       | ۴:۴۳             |
| آداب خرید و فروش                                | ۱۱۶      | CD ۵ ادامه درس ۷۸ | ۳:۰۰             |
| درس ۵۹ : احکام خرید و فروش                      | ۱۱۷      | CD ۵ درس ۷۹       | ۳:۵۲             |
| درس ۶۰ : امانت                                  | ۱۱۸      | CD ۵ درس ۸۰       | ۳:۰۰             |
| درس ۶۱ : قرض                                    | ۱۲۰      | CD ۵ درس ۸۳       | ۲:۴۶             |
| درس ۶۲ : عتق                                    | ۱۲۲      | CD ۵ درس ۸۵       | ۳:۳۲             |
| درس ۶۳ : انشاء داد شده                          | ۱۲۴      | CD ۵ درس ۸۸       | ۲:۰۷             |
| درس ۶۴ : اهمیت ازدواج                           | ۱۲۵      | CD ۵ درس ۸۹       | ۲:۰۷             |
| درس ۶۵ : خواستگاری و مهریه                      | ۱۲۷      | CD ۵ درس ۹۰       | ۳:۳۳             |
| درس ۶۶ : احکام عقد ازدواج                       | ۱۲۹      | CD ۵ درس ۹۱       | ۲:۱۷             |
| درس ۶۷ : احکام برخی گناهان (۱)                  | ۱۳۰      | CD ۵ درس ۹۶       | ۷:۳۵             |
| درس ۶۸ : احکام برخی گناهان (۲)                  | ۱۳۳      | CD ۵ درس ۹۷       | ۷:۱۸             |

## مقدمه

### بسم الله الرحمن الرحيم

یکی از شیوه‌های بسیار برای سرگیری بهتر معارف دینی و احکام الهی بهره‌گیری صحیح از جاذبه‌های سری است، مجموعه برنامه‌های آموزشی «نور احکام» که با تلاش مخلصانه جمعی از دانش‌آموختگان مدرسه علمیه شهیدین (بهشتی و قدوسی) به ویژه حضرت مستطاب آقای سید حسن طباطبائی (زید عزه) و با پشتیبانی بی دریغ مرکز تحقیق و پژوهش علوم اسلامی سامان یافته و به لطف الهی مورد استقبال نیز قرار گرفته، گام نخستین است در این مسیر که باید در آینده گام‌های بزرگتر و بیشتری نیز برداشته شود و امیدواریم متن آموزشی و پرسش‌های آزمایشی که به کوشش حضرت مستطاب، آقا حاج شیخ صادق زینی (زید عزه) که با استفاده از مطالب آن مجموعه تهیه و تنظیم شده، گام دوم در این مسیر باشد و برای دوره‌های آموزشی احکام مفید باشد. در پایان یادآوری این نکته ضروری است که مطالب ارائه شده به گونه‌ای مطرح گردیده که همه مکلفان بتوانند وظیفه خود را بشناسند و بر اساس آن عمل کنند.

رَبِّنا قَبِّلْ صَلَاتِنا اِنَّكَ اَرْحَمُ الرَّاحِمِینَ  
حرره علیه قم محمد رفیع  
۱۳۹۰ هجری

## ضرورت آموزش احکام

هر مسلمان بعد از اعتقاد به اسلام و باور قلبی و اقرار به زبان، لازم است بداند اسلام دارای احکام و دستوراتی است که باید به آنها عمل شود، پس بر همگان واجب است تا آنها را بیاموزند و در زندگی خود به واجبات عمل کرده و از محرمات دوری کنند. این تنها راه بندگی و رسیدن به سعادت و رضوان الهی است.

به همین جهت در قرآن و سنت و به پیروی از آن، علما و فقیهان بزرگوار، آموزش احکام را یک ضرورت و واجب می دانند، در قرآن کریم آمده است:

« قُلْ لَا نَفَرٌ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ... » چرا از هر فرقه گروهی از ایشان که سر کنند بر دین (معارف و احکام اسلام) گاهی دقیق و عمیق بیابند.

رسول خدا ﷺ: « أَفْ لِكُلِّ مُسْلِمٍ لَا يَجْعَلُ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ يَوْمًا يَتَفَقَّهُ فِيهِ أَمْرٌ دِينَهُ وَ يَسْأَلُ عَنْهُ »<sup>۱</sup> « باید که هر مسلمان در هفته [حتی] یک روز را برای شناخت امر دین خود و پرسش از آن قرآن و حدیث بگذراند.»

امام صادق علیه السلام فرمود: « الْعَمَلُ عَلَى غَيْرِ بَصِيرَةٍ كَالسَّائِرِ عَلَى غَيْرِ الطَّرِيقِ وَلَا يَزِيدُهُ سُرْعَةً الشَّيْءُ مِنَ الطَّرِيقِ إِلَّا بُعْثًا »<sup>۲</sup> کسی که بدون بصیرت کاری را انجام دهد، مانند کسی است که به بیراهه رود و هر چه بر سرعت خود افزاید دورتری شود. مراجع معظم تقلید در رساله سی عملیه آورده اند:

**مسائلی را که انسان باید بداند، واجب است یاد بگیرد.**

و صاحب عروة الوثقی رحمه الله می فرماید: هر عملی که از مکلف صادر می شود، فراگیری حکم آن واجب است، خواه از عبادات باشد و خواه از معاملات، یا از امور عادی. مهم تر اینکه مرحوم شیخ نصاری رحمه الله حکم به فسق کسانی می نماید که مسائل مورد ابتلا خود را ترک کرده و در مقام یاد گرفتن آنها نیستند، وظیفه و تکلیف چیست؟

کار باید از اقشار مختلف جامعه، به ویژه جوانان آغاز شود؛ به راستی کدام اقشار جامعه، با حضور بیشتر خود در مساجد و مراکز مذهبی دیگر به آموزش مسائل دینی اقدام می کنند جامعه ما چگونه بود؟ قطعاً بسیاری از مشکلات امروز در زندگی افراد، به خوبی حل و فصل می شود، باید هرگز به وجود نمی آمد، از همین رو تلاش و کوشش برای این امر باید از اوجب واجبات شمرده شود. خدای جل جلاله در این امر کوتاهی کند، چرا که گناه بزرگ این کم کاری، مخصوصاً نسبت به افراد تحت تربیتش متوجه او خواهد بود. برای اینکه اقشار مختلف جامعه، در کمترین فرصت ممکن مسائل دینی خود را فرا بگیرند چه باید کرد؟ اگر تمام مسئولین و مربیان و یا دلسوزان علاقمند به ترویج احکام شریعت، کمر همت بزنند و اعلام آمادگی کنند، چه راهکار عملی برای این امر آماده شده است؟

۱. سوره توبه، آیه ۱۲۲.

۲. بخارالانوار، ج ۱، ص ۱۷۶.

۳. امالی شیخ صدوق، ص ۴۲۱.

## پیشنهاد و شیوه عملی:

در ضرب المثل های فارسی آمده است « شنیدن کی بود مانند دیدن » و یا :

### آنچه یک دیدن کند ادراک آن سال ها نتوان نمودن یا بیان

روش عملی یا تصویری از بهترین شیوه های آموزش احکام است و این روش نقش بسیار مؤثری در سطوح مختلف آموزش احکام دارد. جالب است بدانیم از ول اسلام این شیوه مورد عنایت مبر اسلام بوده. آن حضرت در موارد فراوانی از آن بهره می بردند مثلاً جلوی همگان نماز می خواندند و می فرمودند: « ضلوا کما رأیتمونی اصلی. همان گونه که دیدید من نماز خواندم به همین شیوه نماز خوانید ».

استفاده این روش توسط حضرت معصومین نیز استمرار یافته و آموزش عملی و ضوی صحیح، توسط امام حسن و امام حسین علیهما السلام در زمان کودکی به یک پیرمرد زبانزد همگان است. بنابراین بهترین پیشنهاد شیوه عملی آموزش احکام از طریق هنر است یعنی با استفاده از فیلم، تصویر و ... در سال های گذشته این شیوه آموزش در قالب [vcd] مطابق با فتاوی مراجع معظم تقلید، توسط برخی از طلاب فاضل مدرسه علمیه شهیدین و با نظارت حجت الاسلام والمسلمین محمد حسین قلاح زاده انجام گرفت.

و برای کاربردی شدن آن برای پنج حلقه vcd نور احکام پنج جلد کتاب با نام «زندگی در پرتو نور احکام» همراه با بانک سئوالات تستی تهیه گردید. گروه با vcd آن بارها چاپ و در اختیار اقشار مختلف جامعه، مربیان و شرکت کنندگان در آموزش حضوری و غیر حضوری احکام قرار گرفت. در همین راستا پیشنهادهایی جهت مناسب سازی کتاب و vcd آن جهت استفاده گروه خاصی صورت گرفت و الحمدلله در حد توان انجام شد.

کتاب حاضر هم با عنوان «زندگی در پرتو نور احکام ویژه سربازان» به «عقیده سیاسی ستاد کل نیروهای مسلح» به صورت گزینش از پنج جلد کتاب «زندگی در پرتو نور احکام» تهیه شد تا در اختیار جوانان و حافظین این مرز و بوم قرار گیرد.

در آخر باید گفت هیچ کاری جز کار خداوند و معصومین عاری از نقص و عیب نیست. بنابراین هر چند سعی و تلاش ما بر این بوده، تا کار در حد کمال و بدون نقص باشد، ولی نا گفته نماند که آموزش احکام شرعی آن هم از طریق هنر، دشواری های مخصوص به خود را دارد. از همین رو از شما عزیزان می خواهیم، پس از مطالعه این مجموعه، پیشنهادهای سازنده خود را برای ما ارسال نمایید تا به باری خدا در آینده از آنها بهره ببریم.

رَبَّنَا ثَقِیلُ مَنَاثِقَ أَنْتَ السَّمِیعُ الْعَلِیمُ

صالح زینی - مدیر مؤسسه پژوهش های کاربردی تبلیغی راه اهل بیت